

Adakah Alkitab melarang wanita memegang jawatan atau pelayanan kepimpinan dalam gereja?

Philip B. Payne © 2023 Payne Loving Trust

(Terjemahan bahasa Jerman oleh Hans-Jörg Ronsdorf dan Gabi Singer, dengan izin baik)

Anda boleh memuat turun ceramah ini beserta persembahan PowerPoint di www.pbpayne.com (dalam bahasa Inggeris), lengkap dengan semua gambar teks Yunani kuno yang di sini hanya dipaparkan sebahagiannya.

Pada awal pengajian kedoktoran saya di Universiti Cambridge, seorang pensyarah berkata: "Tidak ada satu pun petikan dalam Perjanjian Baru, jika difahami dengan betul dalam konteks asalnya, yang mengehendak pelayanan wanita." Saya hampir berdiri dan berseru: "**Itu tidak benar!**"

Ceramah ini merumuskan hasil penyelidikan saya selama 50 tahun yang lalu, yang telah mengubah fikiran saya berkenaan **empat bantahan utama terhadap** wanita dalam peranan kepimpinan.

Bantahan 1: Alkitab mengajarkan bahawa lelaki ialah kepala.

Dengan kata lain, hanya lelaki yang patut memimpin dalam gereja dan di rumah. Pandangan ini berdasarkan terjemahan 1 Korintus 11:3, "**lelaki ialah kepala wanita**". Dalam bahasa Jerman (seperti juga dalam bahasa-bahasa lain), perkataan "kepala" (*Haupt*) pada masa kini sering membawa maksud "berkuasa atas". Namun konteksnya menunjukkan bahawa Paulus memaksudkan "**lelaki ialah asal usul wanita**", dan dengan itu dia merujuk kepada Adam. Kepala dalam erti sumber terdapat dalam kamus-kamus Yunani sejak abad ke-12.¹

Kuasa **bukanlah** makna yang lazim bagi kepala dalam bahasa Yunani. Kamus Yunani yang paling lengkap menyenaraikan empat puluh sembilan makna kiasan bagi perkataan ini. Tidak satu pun daripadanya mengandungi makna kuasa.²

Kebanyakan kamus bahasa Yunani kuno sekular langsung tidak memberikan sebarang contoh perkataan ini yang bermaksud kuasa. Sebutan **terawal** perkataan ini dengan makna *kuasa* yang saya temui dalam sebuah kamus Yunani sekular berasal dari abad keempat Masihi. Kamus-kamus Yunani menggolongkan *kepala* dengan makna *kuasa* sebagai penggunaan Bizantium atau zaman pertengahan, iaitu lama selepas Paulus menulis. Oleh itu, tidak mungkin Paulus mahu menyatakan *kuasa* dengan perkataan *kepala*.

Terjemahan Yunani bagi Alkitab Ibrani (Septuaginta), yang tersebar luas pada zaman Paulus, mengesahkan bahawa *kuasa* **bukanlah** makna yang lazim bagi perkataan ini.³ Terjemahan itu hampir **selalu** menterjemahkan rujukan Ibrani kepada kepala secara fizikal dengan perkataan ini, tetapi hampir **tidak pernah** apabila "*kepala*" bermaksud "**pemimpin**".

Terdapat 180 kes di mana perkataan Ibrani *kepala* bermaksud pemimpin. Dalam **hanya satu** daripada 180 kes ini, Septuaginta Yunani dengan jelas menggunakan perkataan kepala (*kephale*) sebagai metafora bagi "pemimpin". Semua kes **kononnya** yang lain, di mana "*kepala*" bermaksud "pemimpin", telah ditambah oleh Origenes pada abad ke-3. Namun daripada konteksnya jelas bahawa kes-kes itu bermaksud sesuatu yang lain daripada "pemimpin", atau diterjemahkan dengan "sebagai kepala"⁴,

yang lebih mungkin difahami oleh pembaca Yunani sebagai "seperti kepala" dan bukan sebagai "ialah kepala".⁵

Tidak satu pun daripada 12 metafora *kepala* yang digunakan Paulus memerlukan makna *kuasa*. Sepuluh daripadanya mahu menyatakan *sumber* atau asal usul, dan dua yang lain melambangkan *puncak*, kemuncak.⁶

Mengecualikan wanita daripada kepimpinan gereja tidak selaras dengan banyak pengesahan terhadap pemimpin wanita dalam Alkitab. Tujuh daripada sepuluh orang yang disebut Paulus dalam Roma 16 sebagai rakan sekerja dalam pelayanan ialah wanita, termasuk Febe, "diaken gereja di Kengkrea" dan "pemimpin (Yunani: *prostatis*)⁷ bagi ramai orang, termasuk saya sendiri", serta Junia, yang seperti suaminya "terkemuka di antara para rasul".⁸

Secara ringkasnya: kamus-kamus Yunani sekular, Alkitab Yunani, penggunaan bahasa Paulus dan pengesahan Paulus terhadap wanita dalam kepimpinan gereja menunjukkan bahawa Paulus tidak memaksudkan "kuasa" dengan perkataan "kepala". Tidak ada di mana-mana pun Alkitab mengajarkan ketuanan atau peranan kepimpinan lelaki dalam hubungannya dengan wanita.

Bantahan 2: 1 Timotius 2:12 mengajarkan: "Aku tidak mengizinkan wanita mengajar atau berkuasa atas lelaki."

Jika ayat ini difahami sebagai larangan umum, maka kita mengabaikan hakikat bahawa **satu-satunya** orang yang dikenal pasti dalam 1 Timotius sebagai telah diperdaya oleh pengajar palsu ialah wanita, dan bahawa surat ini menangani satu masalah **setempat** yang khusus.⁹

Selain itu, terjemahan ini meragukan atas **empat** sebab.

Pertama, perkataan Yunani *authentein*, yang diterjemahkan oleh NIV (New International Version) lama sebagai "berkuasa", paling baik diterjemahkan sebagai "**merampas kuasa**". Kemunculan **pertama** perkataan ini yang jelas bermaksud "menjalankan kuasa" hanya muncul **tiga abad** kemudian.¹⁰ Dalam Perjanjian Baru, perkataan lain digunakan untuk "menjalankan kuasa". Pada zaman Paulus, perkataan ini boleh bermaksud sama ada "mendominasi" atau, yang lebih kerap berlaku (21 kali), "mengambil alih kuasa dengan merampasnya".

Oleh itu, terjemahan King James mempunyai rumusan yang lebih tepat: "**merampas kuasa**". Kamus standard Perjanjian Baru mentakrifkan perkataan ini sebagai "**mengambil** kedudukan kuasa secara bersendirian". NIV tahun 2011 telah **membetulkan** terjemahannya menjadi "**mengambil kuasa yang bukan haknya**".

Kedua, Paulus lazimnya menggunakan kata hubung (dan) yang menghubungkan "mengajar" dengan "merampas kuasa" untuk menyampaikan **satu** gagasan sahaja.¹¹ Oleh itu, dia melarang wanita mengajar **hanya apabila** mereka merampas kuasa untuk berbuat demikian. Ayat ini tidak mengehadkan wanita yang mempunyai kuasa mengajar yang diiktiraf, seperti Priskila, yang mengajar Apolos di kota yang sama. Paulus mengirim salam kepadanya dalam surat 2 Timotius.

Ketiga, "**Aku tidak mengizinkan**" ialah terjemahan yang mengelirukan, kerana kata kerja ini dalam bahasa Yunani biasanya merujuk kepada sesuatu yang **terhad masanya** dan **bukan kekal**. Bentuk tatabahasanya **jarang sekali** menyatakan larangan yang kekal. Biasanya bentuk ini merujuk kepada keizinan atau larangan yang sedang berkuat kuasa pada masa itu, dan oleh itu **sepatutnya**

diterjemahkan sebagai "**Aku (sekarang) tidak mengizinkan**", yang lebih merujuk kepada krisis semasa di Efesus daripada kepada larangan sejagat.

Keempat: Jika ayat ini melarang wanita mengajar **secara kekal**, maka ayat ini **bertentangan** dengan banyak kenyataan positif Alkitab tentang wanita yang mengajar.

Allah telah menyatakan petikan-petikan penting dalam **Kitab Suci** yang diilhamkan melalui wanita, termasuk lagu Miryam dan Debora, doa Hana, nubuat Abigail, *ucapan yang diilhamkan* oleh ibu Raja Lemuel, berkat Elisabet dan Magnificat Maria, iaitu **tafsiran Kitab Suci** Kristian yang pertama.¹²

Jadi 1 Timotius 2:12 menangani satu masalah khusus, iaitu wanita yang telah diperdaya dalam gereja di Efesus dan yang menyebarkan ajaran palsu. Petikan ini melarang wanita dalam gereja itu merampas kuasa dan mengajar seorang lelaki. Wanita yang mengajar dengan jawatan pengajar yang diiktiraf, seperti Priskila, tidak akan merampas kuasa sedemikian. Paulus tidak melarang wanita di mana-mana sahaja atau pada setiap masa untuk mengajar atau berkuasa atas lelaki.

Bantahan 3: Wanita tidak boleh menjadi penatua, penilik jemaat atau pastor gereja tempatan, kerana Alkitab hanya menetapkan lelaki, tidak pernah wanita, dalam kepimpinan gereja tempatan.

Sebenarnya, selain **Kristus**, Perjanjian Baru **tidak menyebut sesiapa pun** dengan nama, sama ada lelaki atau wanita, sebagai **penilik jemaat** atau **pastor**.

Apabila Yohanes disebut "penatua" dan Petrus disebut "rakan penatua", hal ini tidak merujuk kepada sesebuah gereja tempatan, tetapi kepada hakikat bahawa sebagai **saksi mata rasuli** mereka ialah penatua bagi seluruh gereja, iaitu gereja sedunia.

Dalam Alkitab, **hanya** seorang sahaja diberikan gelaran khusus bagi kepimpinan sebuah **gereja tempatan**: "Febe, diaken gereja di Kengkrea". "Hampir **pasti** bahawa Febe disebut sebagai 'seorang (atau mungkin 'sang') diaken' gereja di sana."¹³

Paulus menggalakkan semua orang percaya untuk menjadi penilik jemaat atau penatua dengan berkata: "Pernyataan ini benar: Jika **seseorang** ingin menjadi penilik jemaat, dia menginginkan pekerjaan yang mulia."¹⁴

Subjek bagi kelayakan penatua dalam Titus 1 juga ialah "**setiap orang**". Dalam teks asal bahasa Yunani, tidak ada satu pun "dia (lelaki)", "-nya" atau "miliknya" dalam kedua-dua senarai itu, atau **sebarang** sekatan (tatabahasa) **lain** kepada lelaki, berbeza dengan kebanyakan terjemahan bahasa Inggeris atau Jerman.

Ada yang berpendapat bahawa kelayakan "**suami kepada seorang isteri**" mengecualikan wanita, tetapi bahkan pendukung utama patriarki atau komplementarianisme, Douglas Moo dan Thomas Schreiner, mengakui bahawa hal ini **tidak** mengecualikan wanita.¹⁵ Inskripsi batu nisan menunjukkan bahawa "suami kepada seorang isteri" ialah suatu **ungkapan** bagi kesetiaan dalam perkahwinan.¹⁶ Adalah salah untuk menganggap suatu ungkapan sebagai syarat yang **memisahkan**.¹⁷ Oleh sebab Febe ialah seorang diaken, dan kelayakan bagi **wanita** termasuk dalam kelayakan bagi **diaken** dalam 1 Timotius 3:11, maka sudah tentu "suami kepada seorang isteri" dalam ayat berikutnya **tidak** dapat mengecualikan wanita.

Bahkan wakil patriarki pada abad keempat, Yohanes Krisostomus, menulis: "Suami kepada seorang isteri" juga berlaku bagi diaken wanita.¹⁸ Dia memahami bahawa bentuk maskulin dalam bahasa

Yunani **tidak** mengecualikan wanita. Terdapat antara 7500 hingga 8000 bentuk maskulin dalam Perjanjian Baru yang mesti atau boleh merangkumi wanita, kira-kira satu bentuk tatabahasa sedemikian bagi setiap ayat.¹⁹ Seperti yang ditunjukkan oleh Gordon Hugenberger, sudah menjadi kebiasaan bahawa tuntutan alkitabiah terhadap lelaki juga berlaku bagi **wanita**.²⁰

Bantahan 4: Paulus memerintahkan tiga kali: "Wanita hendaklah berdiam diri dalam jemaat-jemaat" (1 Korintus 14:34-35).

Walaupun manuskrip awal al-Quran mengandungi varian teks yang ketara, Islam secara meluas telah mengajarkan bahawa teks al-Quran tidak pernah diubah. Sebaliknya, gereja sejak zaman Origenes sentiasa mengakui adanya varian teks dalam manuskrip. Kenyataan Chicago tentang Ineransi Alkitab (Chicago Statement on Biblical Inerrancy), Artikel X, menegaskan bahawa "salinan dan terjemahan Kitab Suci ialah firman Allah sejauh mana ia menyampaikan teks asal dengan setia". Prinsip-prinsip ilmiah kritik teks membolehkan teks asal Perjanjian Baru dibina semula dengan ketepatan yang luar biasa daripada ribuan manuskrip yang masih wujud. Manuskrip terawal Markus tidak mengandungi penutup yang panjang (Markus 16:9-20), dan terdapat bukti yang kukuh bahawa penutup itu tidak terdapat dalam teks asal Markus. Penutup yang panjang itu meyakinkan orang percaya dalam ayat 18 bahawa "mereka akan memegang ular dengan tangan, dan jika mereka minum racun yang mematikan, mereka tidak akan mendapat bahaya." Oleh sebab hal ini tidak terdapat dalam teks asal, maka ia bukanlah pesanan Allah yang berwibawa bagi gereja. Dengan cara yang sama, 1 Korintus 14:34-35 **hanya** berwibawa jika ayat-ayat itu terdapat dalam surat asal Paulus.

Tujuh sebab yang timbul daripada manuskrip dan **sembilan** sebab yang timbul daripada perkataan dalam ayat-ayat ini meyakinkan saya dan ramai orang lain bahawa ayat-ayat itu tidak terdapat dalam surat asal Paulus, tetapi ditambah kemudian. Sekarang saya hanya akan merumuskan tiga daripadanya.

Pertama, makna yang jelas bagi ayat-ayat ini bertentangan dengan kenyataan dalam pasal ini bahawa "**semua orang**" boleh mengajar dan bernubuat, dan dengan kenyataan dalam pasal 11:5 bahawa wanita bernubuat.

Kedua, dalam manuskrip surat-surat Paulus tidak ada petikan teks lain yang hampir sepanjang ini, dan yang (dalam manuskrip yang berlainan) terletak di dua tempat yang berbeza dan begitu jauh antara satu sama lain, tanpa sebab yang jelas.

Ketiga, Alkitab yang tertua menandakan ayat-ayat ini sebagai tambahan palsu yang kemudian.²¹

Sekarang saya akan menghuraikan perkara-perkara ini.

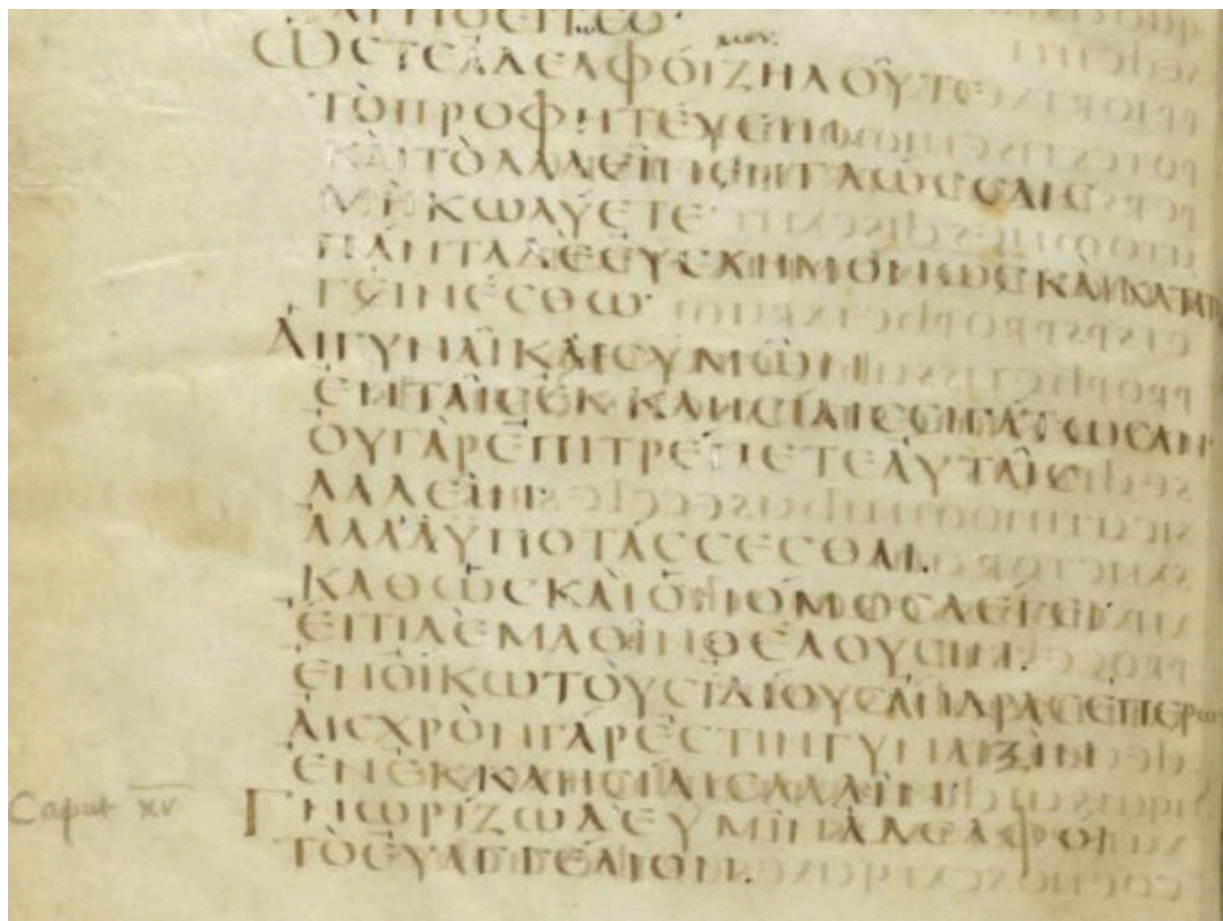
Pertama, ayat-ayat ini bertentangan dengan banyak kenyataan lain dalam pasal ini.

Untuk mengelakkan percanggahan, ramai orang berkata bahawa Paulus **hanya** mendiamkan *celoteh yang mengganggu* atau, seperti yang pertama kali dicadangkan pada tahun 1962²², **hanya penilaian terhadap** nubuat. Tetapi tafsiran-tafsiran ini tidak sesuai dengan tuntutan untuk berdiam diri tanpa syarat, yang diulang dengan tegas sebanyak tiga kali dalam petikan ini. Jika ayat 34 hanya melarang penilaian terhadap nubuat, maka ay. 34 juga **membenarkan** percakapan yang **dilarang** dalam ayat 35. Lagipun, bertanya soalan kerana ingin belajar sesuatu adalah perkara yang sama sekali berbeza daripada menilai nubuat, dan jarang sekali mengganggu. Tafsiran-tafsiran ini menyebabkan Paulus seolah-olah bercanggah dengan apa yang baru sahaja ditulisnya.

Kedua, dalam semua manuskrip Yunani "Barat", ayat-ayat ini terletak selepas ayat 40, tetapi dalam kebanyakan manuskrip lain ayat-ayat ini terletak selepas ayat 33.

Inilah Codex D "Barat" yang terkenal dari abad ke-6. Perenggan lengkap pertama dalam gambar ini ialah penghujung pasal 14. Perenggan seterusnya ialah ayat 34 hingga 35. Bahagian terakhir memulakan pasal 15.

"Western" Codex D (06) Claromontanus

Dua tempat yang berbeza di mana ayat 34 hingga 35 terletak menunjukkan bahawa seseorang telah menuliskannya di pinggir halaman, dan penyalin-penyalin kemudian memasukkannya sama ada selepas ayat 33 atau ayat 40. Izinkan saya menjelaskannya:

Prinsip **asas** dalam menentukan teks **asal** Kitab Suci ialah: "Teks yang paling baik menjelaskan kemunculan **semua** teks lain kemungkinan besar ialah teks asal."

Tidak ada manuskrip mana-mana surat Paulus yang memindahkan **sebarang** blok teks yang besar tanpa sebab yang jelas **sejauh** ini, dan tidak ada pembaca awal yang mengkritik kedudukan teks ini.²³ Tetapi **sudah menjadi kebiasaan** bagi para penyalin untuk menyalin teks di pinggir halaman **ke dalam** teks utama.

Codex Vaticanus dari abad keempat, misalnya, mengandungi 20 tempat dengan teks kuno di pinggir teks Matius. Semua kecuali 3 terdapat dalam teks utama hampir semua manuskrip yang datang kemudian.

Orang Yunani sangat percaya bahawa wanita patut berdiam diri dalam perhimpunan awam.²⁴ Oleh itu, tidak hairanlah jika seorang pembaca pada suatu masa **sebelum tahun 200 M.** menambah di pinggir

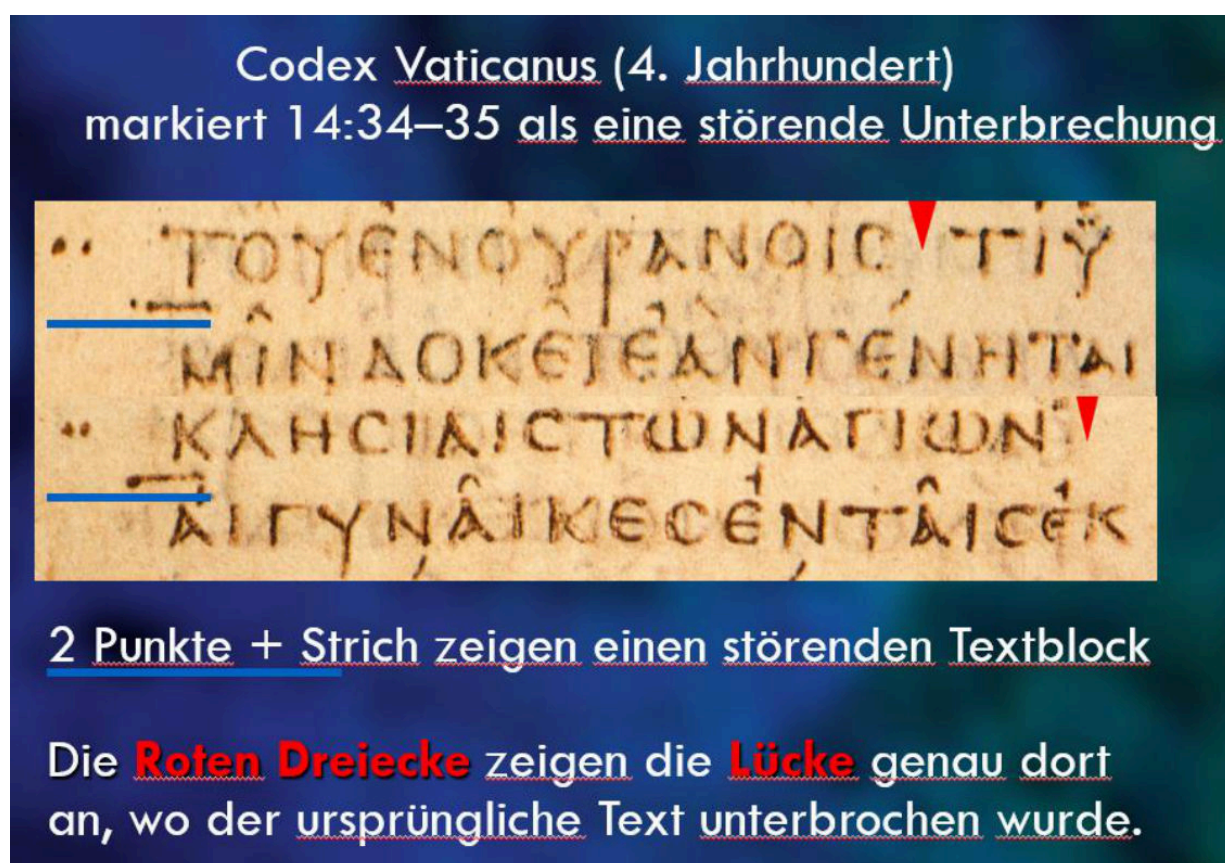
halaman "kebijaksanaan yang terkenal atau lazim" yang dinyatakan oleh ayat-ayat ini.

Satu-satunya penjelasan bagi dua tempat di mana ayat-ayat ini terletak yang sesuai dengan amalan para penyalin yang diketahui ialah bahawa seseorang mula-mula menulis kedua-dua ayat ini di pinggir sebuah manuskrip, dan penyalin-penyalin kemudian memasukkannya sama ada selepas ayat 33 atau ayat 40.

Akal sehat menuntut bahawa sesuatu yang **biasa** - memasukkan teks di pinggir halaman ke dalam teks utama - lebih mungkin berlaku daripada sesuatu yang begitu **luar biasa**, yang tidak diketahui ada kes lain seumpamanya - memindahkan teks sebanyak itu sejauh itu tanpa sebab yang jelas.²⁵

Ketiga, Alkitab kita yang tertua, Codex Vaticanus, yang dipuji secara meluas kerana ketepatannya, menandakan ayat-ayat yang mendiamkan wanita dalam gereja ini **sebagai sisipan yang palsu dan tidak asli**.

Segi tiga merah dalam gambar di bawah menandakan tempat di mana teks asal dalam 1 Korintus 14:34-35 telah disisipi.

Sumber gambar: Bibliothèque nationale de France

Di 15 tempat dalam Codex Vaticanus, dua titik dan satu garisan bawah bersama satu **ruang kosong** menandakan dengan tepat di mana teks asal telah disisipi.

Dalam manuskrip-manuskrip lain, di kesemua **15 tempat** itu terdapat sisipan sekurang-kurangnya **empat** perkataan. Sisipan sepanjang itu secara purata hanya berlaku sekali dalam 83.5 baris teks Vaticanus.

Sekiranya simbol-simbol ini **tidak ada kaitan** dengan sisipan palsu, dan 15 baris Vaticanus dipilih secara rawak setiap saat tanpa henti selama 100 trilion **tahun**, kebarangkalian bahawa kesemua 15 baris itu,

walaupun sekali pun, bertepatan dengan sisipan empat perkataan atau lebih adalah kurang daripada satu dalam dua ribu.²⁶

Tambahan pula, sisipan-sisipan panjang ini bukan sahaja berlaku di mana-mana sahaja pada baris-baris itu, tetapi tepat **pada ruang kosong di kesemua 15** simbol dua-titik-dan-garisan yang dibuat oleh penyalin asal.

Penyalin ini telah menjelaskan sebanyak tiga kali dalam Yesaya bahawa garisan mendatar menandakan teks tambahan, dan dalam ketiga-tiga kes itu, sama seperti dalam 15 kes dalam Perjanjian Baru, dia meninggalkan **ruang kosong** dalam teks tepat di tempat teks tambahan menyisipi teks asal. **Hanya** penyalin asal yang dapat meninggalkan ruang kosong dalam teks.

Penilaian penyalin ini bahawa "wanita hendaklah berdiam diri" ialah teks palsu tidak boleh diketepikan begitu sahaja atas dua sebab.

Pertama, kedua-dua edisi standard Perjanjian Baru Yunani bersetuju dengan penyalin ini bahawa blok-blok teks yang disisipkan pada **setiap** simbol dua-titik-dan-garisan **yang lain** ialah tambahan yang tidak asli.

Kedua, kepelbagaian manuskrip yang mengandungi tambahan-tambahan ini menunjukkan bahawa penyalin ini mempunyai akses kepada **jauh lebih banyak** teks Perjanjian Baru dari zaman sebelum Vaticanus berbanding apa yang ada pada kita hari ini.

Namun memang benar bahawa ayat 34-35 terdapat di suatu tempat (iaitu selepas ayat 33 atau 40) dalam semua manuskrip yang masih wujud, dan hal ini memerlukan suatu sisipan yang sangat awal. Tetapi bukan Vaticanus sahaja yang menandakannya sebagai tidak asli. Uskup Victor menyuruh sebuah teks yang telah dibetulkan ditulis di pinggir bawah Codex Fuldensis, yang meninggalkan ayat-ayat ini, dan teks bukan-Barat MS 88 meninggalkannya selepas ayat 33 tetapi memasukkannya selepas ayat 40 dengan simbol-simbol yang menunjukkan bahawa ayat-ayat itu sepatutnya mengikuti ayat 33. Oleh sebab ayat-ayat ini tidak terdapat dalam saksi teks Victor bagi 1 Korintus, maka dakwaan Dan Wallace "bahawa ayat-ayat ini terdapat dalam semua saksi teks bagi 1 Korintus" tidak benar (<https://bible.org/article/textual-problem-1-corinthians-1434-35>). Para sarjana teks memberikan simbol manuskrip yang berlainan kepada teks-teks yang berlainan dalam satu manuskrip yang sama. 14:34-35 tidak terdapat dalam semua teks yang dibezakan oleh simbol-simbol manuskrip yang berasingan ini. **Tidak benar bahawa teks 14:34-35 "disokong" oleh semua manuskrip.**

Berdasarkan premisnya yang salah, Wallace membantah "bahawa ayat-ayat itu mesti telah menyusup ke dalam teks pada peringkat paling awal penurunan teks ... ke dalam dokumen asal." Bahawa hal sedemikian mungkin berlaku dapat dilihat daripada penerimaan **pantas** kata kerja "tunduk" ke dalam Efesus 5:22²⁷, yang dapat menjelaskan dengan mudah bagaimana penambahan ayat 34-35 ini, sehingga jauh ke dalam abad kedua, terdapat dalam semua manuskrip yang masih wujud.

Ramai pakar teks terkemuka membuat kesimpulan bahawa Paulus tidak menulis ayat-ayat ini.²⁸ Terjemahan Ortodoks Yunani yang baharu oleh David Bentley Hart menolak ayat-ayat ini sebagai "hampir pasti tidak asli". Dalam Alkitab baharu terbitan Persatuan Alkitab Jerman (Deutsche Bibelgesellschaft), dinyatakan bahawa ayat-ayat ini "bertentangan dengan apa yang dikatakan Paulus dalam pasal 11" dan "mungkin merupakan sisipan kemudian". ("BasisBibel (terjemahan Alkitab bahasa Jerman); petikan: 14:34, Ayat 34-35 bertentangan dengan apa yang dikatakan Paulus dalam 1 Korintus

11:2-16 tentang peranan wanita dalam jemaat. Di sini kemungkinan besar terdapat sisipan kemudian.")

Marilah kita rumuskan sekali lagi apa yang sebenarnya diajarkan oleh Alkitab tentang keempat-empat bantahan ini:

1. Lelaki dan wanita patut memimpin **bersama-sama**.
2. Wanita **boleh** mengajar dalam gereja.
3. Paulus menggalakkan **semua** orang percaya untuk berusaha mendapatkan jawatan **penilik jemaat**.
4. Alkitab menggalakkan wanita untuk **berbicara** dalam gereja dan bahkan bernubuat.

Penelitian yang teliti terhadap keempat-empat sebab ini, yang dahulu saya **sangka** mengehendak kuasa kepada lelaki, menunjukkan bahawa Alkitab sebaliknya mengajarkan bahawa wanita dan lelaki sama-sama bebas untuk memimpin sebagaimana Allah mengurniakan karunia kepada mereka dan memimpin mereka.

Masalah keempat-empat bantahan terhadap penglibatan wanita dalam kepimpinan ini bukan sahaja bahawa tidak satu pun teks yang dirujuk benar-benar menyokongnya. Masalah utamanya ialah begitu banyak **prinsip asas** Alkitab yang **bertentangan secara langsung** dengannya, termasuk prinsip-prinsip teologi Paulus yang berikut, bahawa lelaki dan wanita adalah **setara**:

Kedua-duanya sama-sama diciptakan menurut **gambar Allah**.

Kedua-duanya sama-sama ditetapkan untuk **berkuasa** atas bumi.

Kedua-duanya dikurniakan **berkat penciptaan**.

Kedua-duanya dikurniakan **mandat penciptaan**.

Kedua-duanya mempunyai hak yang sama **di dalam Kristus**.

Saling tunduk dalam **gereja** mengandaikan kesetaraan lelaki dan wanita, begitu juga saling tunduk dalam **perkahwinan**,

kesatuan tubuh Kristus,

keimamatan **semua** orang percaya,

kebebasan di dalam Kristus,

ciptaan baharu, yang telah pun bermula.

Roh mengurniakan karunia kepada **semua** orang percaya untuk melayani.

Hakikat kepimpinan gereja sebagai **pelayanan** berlaku bagi lelaki dan wanita **secara sama rata**.

Paulus memulakan kesimpulannya tentang bagaimana lelaki dan wanita patut memimpin kebaktian dalam doa dan nubuat dalam 1 Korintus 11:11 dengan perkataan yang digunakannya berulang kali untuk menghentikan suatu perbincangan dan menekankan apa yang **penting**.²⁹ "Namun demikian, di dalam Tuhan, wanita tidak terpisah daripada lelaki dan lelaki tidak terpisah daripada wanita." Dengan cara yang sama, Galatia 3:28 menyatakan: "Tidak ada lagi ... lelaki atau wanita; kerana kamu semua satu di dalam Kristus Yesus."

Kata-kata Paulus dan petikan-petikan yang selari menunjukkan bahawa hal ini menggambarkan gereja. Dia baru sahaja menegur Petrus kerana menarik diri daripada persekutuan meja dengan orang bukan Yahudi, kerana hal itu bertentangan dengan Injil. Mengecualikan semua wanita daripada kepimpinan gereja pastinya lebih bertentangan lagi dengan Injil dan dengan kesatuan kita di dalam Kristus.

Nota

1. LSJ 801; D. Dhimitrakou, *Μεγά Λεξικόν Ὁλης τῆς Ἑλληνικῆς Γλῶσσης* (9 vols.; Athens: Oikos Dhimitrakou, 1933–1950) 5:3880 [using the OdysseaUBSU font from LaserGreek in Unicode linguistsoftware.com]].
2. Moulton dan Milligan, Friedrich Preisigke, Pierre Chantraine, S. C. Woodhouse, tambahan LSJ oleh E. A. Barber, R. Renehan dan P. G. W. Glare, serta tiga belas leksikon tambahan yang disebut oleh Richard S. Cervin, "Does Kephālē mean 'Source' or 'Authority Over' in Greek Literature? A Rebuttal," *Trinity Journal* 10 NS (1989) 85-112, pada hlm. 86-87.
3. Merujuk kepada versi Yunani Kitab-kitab Ibrani yang paling baik dibuktikan, seperti yang terdapat dalam edisi Septuaginta Rahlfs dan Göttingen, yang juga dikenali sebagai LXX. Alkitab bahasa Inggeris kita menterjemahkan kebanyakannya sebagai "head" (kepala), misalnya NASB sebanyak 116 kali dan ASV sebanyak 115 kali, kerana "leader" (pemimpin) ialah makna yang lazim bagi "head" (kepala) dalam bahasa Inggeris.
4. eis kephalēn
5. Contohnya, tambahan "sebagai pemerintah atas mereka" selepas "sebagai kepala" dalam Hakim-hakim 11:11 memberikan makna kepada "sebagai kepala" yang jika tidak demikian tidak akan jelas bagi pembaca Yunani.
6. "kepala (κεφαλή), yang daripadanya ἐξ οὗ seluruh tubuh ... bertumbuh" dalam Kolose 2:19; Efesus 4:15-16. Kolose 1:18 menjelaskan: "Dialah kepala [αὐτός ἐστιν ἡ κεφαλή] bagi tubuh, iaitu gereja, ὅς ἐστιν ἡ ἀρχή, yang "ialah sumber ['asal usul' (NEB)] kehidupan tubuh itu" (TEV/GNT). 1:16-17: "kerana di dalam Dia segala sesuatu telah diciptakan ... segala sesuatu diciptakan melalui Dia ... dan di dalam Dia segala sesuatu wujud" ... "melalui darah salib" (1:20) Kristus telah "mendamaikan kamu dalam tubuh jasmani-Nya melalui kematian" (1:22). 1 Korintus 11:3abc, 4b, 5b. Perhatikan rujukan ruang dalam Efesus 1:20-22: "di alam syurga, jauh di atas ... di bawah ... menjadikan Dia, Yang Tertinggi atas segala sesuatu, bagi gereja [τῇ ἐκκλησίᾳ]." Kolose 2:9-10: "Kerana di dalam Dia [Kristus] seluruh kepenuhan keilahian tinggal secara jasmani, dan kamu telah sampai kepada kepenuhan hidup di dalam Dia, yang merupakan mahkota bagi segala kuasa pemerintahan."
7. Setiap perkataan yang berkaitan dalam PB merujuk kepada kepimpinan; bdk. Philip B. Payne, "What About Headship? From Hierarchy to Equality", dalam *Mutual by Design: A Better Model of Christian Marriage* (ed. E. Beyer; Minneapolis, MN: CBE 2017) 150-152.
8. Cf. especially Eldon J. Epp, *Junia: The First Woman Apostle* (Minneapolis: Fortress, 2005) 110–21 and Richard Bauckham, *Gospel Women: Studies of the Named Women in the Gospels* (Grand Rapids: Eerdmans, 2002) 165–186.
9. Hal ini menjelaskan mengapa Paulus secara khusus melarang wanita di Efesus merampas kuasa untuk mengajar seorang lelaki, dan mengapa petikan ini mengandungi suatu perintah: "Biarlah wanita belajar" (1 Timotius 2:11).
10. Kira-kira tahun 370 M., Santo Basil, Surat-surat 69, baris 45: "Dia [uskup Rom] sendiri boleh menjalankan kuasa penuh [αὐθεντήσας] dalam hal ini dengan memilih orang-orang yang mampu menanggung kesusahan perjalanan." Roy J. Deferrari, St. Basil 2:40-43 (LCL).
11. Philip B. Payne, "1. Tim 2.12 and the Use of οὐδέ to Combine Two Elements to Express a Single Idea", *NTS* 54 (2008): 235-53 meneliti setiap penggunaan οὐδέ oleh Paulus. Philip B. Payne, "Οὐδέ [oude] Combining Two Elements to Convey a Single Idea and 1 Timothy 2:12," dalam *Missing Voices: Broadening the Discussion on Men, Women, and Ministry*, ed. Hilary Ritchie (Minneapolis: CBE International, 2014), 24-34, menjawab bantahan-bantahan dan menggambarkan penggunaan οὐδέ ini dalam kesusasteraan Yunani.
12. Keluaran 15:21; Hakim-hakim 5:2–31; 1 Samuel 2:1–10; 25:24–31; Amsal 31 (31:1 "an inspired utterance his [King Lemuel's] mother taught him" NIV) dan Lukas 1:25, 42–45, 46–55, Amsal 31
13. C. E. B. Cranfield, *The Epistle to the Romans* (ICC; Edinburgh: T&T Clark, 1979) 2:781.
14. Hal ini menggalakkan semua orang percaya untuk berusaha mendapatkan jawatan penilik jemaat.
15. Douglas J. Moo, "The Interpretation of 1 Timothy 2:11–15: A Rejoinder," *Trinity Journal* 2 NS (1981) 198–222, at 211; Thomas R. Schreiner, "Philip Payne on Familiar Ground: A Review of Philip B. Payne, *Man and Woman, One in Christ: An Exegetical and Theological Study of Paul's Letters*" *JBMW* (Spring 2010) 33–46, at 35.
16. Daripada inskripsi batu nisan jelas bahawa ungkapan ini menyatakan kesetiaan.

17. Oleh itu, setiap dakwaan bahawa satu perkataan daripada ungkapan itu juga berfungsi sebagai syarat yang berasingan menyalahgunakan ungkapan itu dan memerlukan makna berganda. Adalah salah untuk mengasingkan satu perkataan daripada frasa idiomatik dan mentafsirkan perkataan itu sebagai syarat yang berasingan.
18. Krisostomus menulis: "Ada yang menyangka bahawa ay. 11 diucapkan tentang wanita secara umum, tetapi tidak demikian, kerana mengapa dia perlu memasukkan sesuatu tentang wanita yang mengganggu topiknyanya? Dia bercakap tentang mereka yang memegang kedudukan diaken wanita". NPNF1 13:763; NPNF1 13:116.
19. Tim Friberg, salah seorang penyusun *The Analytical Greek New Testament*, telah memperoleh angka-angka ini berdasarkan dua kali pengiraan di seluruh PB Yunani.
20. G. H. Hugenberger, "Women in Church Office: Hermeneutics or Exegesis? A Survey of Approaches to 1 Timothy 2:8-15" *JETS* 35/3 (1992) 341-60, pada hlm. 360 n. 78, "Norma-norma yang menggunakan istilah berorientasikan lelaki secara amnya patut ditafsirkan sebagai merangkumi kedua-dua jantina."
21. Codex Vaticanus B, yang secara meluas dianggap sebagai manuskrip Yunani Perjanjian Baru yang paling boleh dipercayai.
22. W. Klein, "The Church and the Prophets," *ATR* 44 (1962) 8.
23. Ulrich Schmid, "Conceptualizing 'Scribal' Performances: Reader's Notes," dalam *The Textual History of the Greek New Testament: Changing Views in Contemporary Research*, ed. Klaus Wachtel dan Michael Holmes (Atlanta: SBL, 2011), 49-64, pada hlm. 62, 50, 58: Readers ... react[ed] to what they read by adding comments in the margin. . . . Sebahagian daripada catatan ini mungkin telah disalin ke dalam teks oleh penyalin yang terpaksa menyalin [manuskrip] yang "dihiasi" sedemikian. . . . Kecenderungan para penyalin, sekurang-kurangnya dari sudut pandangan orang zaman dahulu, nampaknya ialah memasukkan catatan di pinggir halaman ke dalam teks utama."
24. Contohnya Plutarch, Aristophanes, Aristotle, Sophocles, Democritus, Aelius Aristides dan ramai rabai.
25. Hal ini disebut "kebarangkalian transkripsi". Ini ialah satu kes yang unik. Sebab utama mengapa kita mengakuinya sebagai teks pinggir halaman tidak menjejaskan kebolehpercayaan mana-mana teks lain.
26. Jika garisan dan titik itu tidak ada kaitan dengan sisipan, kebarangkalian bahawa hal ini berlaku di mana-mana pada kesemua 15 baris ialah satu dalam 83.5^{15} . Itu kurang daripada satu dalam 6.6880134×10^{28} ($10^{28} = 100$ trilion kali 100 trilion). Terdapat 31,536,000 saat dalam setahun.
27. Seperti yang ditunjukkan oleh hampir semua edisi Yunani, manuskrip-manuskrip terawal Efesus 5:22 tidak mengandungi kata kerja tunduk. Ulasan Hieronimus menyatakan bahawa dalam manuskrip-manuskrip Yunani, kata kerja tunduk daripada ayat 21 tidak pernah diulang dalam ayat 22. Teks UBS menyatakan bahawa "hampir pasti" "tunduk" ditambah kemudian. Manuskrip pertama yang mengandungi suatu bentuk "tunduk" di mana-mana dalam ayat 22, iaitu Codex Sinaiticus, ditulis kira-kira tahun 360 M. Tetapi selepas itu setiap manuskrip yang masih wujud mengandungi "tunduk". Oleh sebab tidak ada manuskrip kemudian yang membuang "tunduk", maka tidak munasabah bahawa "tunduk" telah dibuang daripada semua manuskrip terawal. Sebenarnya Paulus menulis: "Tunduklah seorang kepada yang lain kerana hormat kepada Kristus, kamu isteri-isteri kepada suami kamu sendiri ...". Oleh itu, ketundukan isteri bergantung pada "tunduklah seorang kepada yang lain" untuk kata kerjanya. Kata ganti nama saling itu menuntut saling tunduk. Jadi ia tidak boleh merujuk kepada ketundukan kepada orang atasan. Sebaliknya, tunduk di sini bermaksud "ketundukan dalam erti mengalah secara sukarela dalam kasih", BDAG 1042. Kolose 3:18 menyatakan bahawa isteri hendaklah tunduk "sebagaimana yang patut bagi orang yang hidup dalam Tuhan". Sebab yang diberikan oleh Alkitab bagi ketundukan isteri bukanlah suatu hierarki jantina yang ditetapkan oleh Allah, tetapi "supaya firman Allah tidak dihina" [Titus 2:5], iaitu berkelakuan sedemikian rupa sehingga tidak melanggar norma-norma budaya. Bdk. "supaya, walaupun ada antara suami mereka yang tidak taat kepada firman, mereka dapat dimenangi tanpa perkataan melalui kelakuan isteri mereka ... Suami-suami juga hendaklah tunduk dengan cara yang sama [kepada isteri mereka sendiri], hidup bersama dalam hubungan yang bijaksana, mengakui mereka sebagai bejana kewanitaannya [BDAG 208, *gynaikēios*, "kewanitaan".] yang lebih lemah dan berharga, dan berikanlah kepada mereka hormat yang patut mereka terima sebagai sesama pewaris kurnia kasih karunia kehidupan, supaya doa kamu tidak terhalang" [1 Petrus 3:1, 7].
28. Philip B. Payne, *Man and Woman, One in Christ* (Grand Rapids, MI: Zondervan, 2009) 226-227 menyenaraikan lima puluh lima kajian yang sampai kepada kesimpulan ini. Antaranya ialah sarjana teks evangelikal yang paling terkenal, Gordon Fee, dan baru-baru ini Richard Fellows. Sarjana Katolik Roma terkemuka, Joseph Fitzmyer, menyatakan bahawa "majoriti penafsir masa kini" membuat kesimpulan bahawa ini ialah tambahan kemudian. Sarjana teks Kim Haines-Eitzen menyatakan bahawa hal ini dikatakan oleh "hampir semua sarjana pada hari ini".
29. BDAG 826, "menghentikan suatu perbincangan dan menekankan perkara yang penting"; A. T. Robertson, *A Grammar of the Greek New Testament in the Light of Historical Research* (Nashville, TN: Broadman Press, 1934), 1187, dengan merujuk kepada Blass, "to single out the main point." BDF⁵449 (hlm. 234) "dalam tulisan Paulus, untuk menamatkan suatu perbincangan dan menekankan perkara yang penting."